

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 164/2022-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Dudíša a zo sudcov Libora Duľu a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]

[REDACTED], zastúpeného advokátom doc. JUDr. Štefanom Kočanom, PhD., Nitrianska 1837/5, Piešťany, proti uzneseniu Okresného súdu Nitra č. k. 1 Nt 23/2021-35 z 5. októbra 2021 a uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 1 Tos 117/2021-52 zo 16. decembra 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 7. decembra 2021 a jej doplnením doručeným ústavnému súdu 23. februára 2022 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) č. k. 1 Nt 23/2021-35 z 5. októbra 2021 (ďalej len „napadnuté uznesenie okresného súdu“) a uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 Tos 117/2021-52 zo 16. decembra 2021 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“). Sťažovateľ navrhuje zrušiť napadnuté uznesenie krajského súdu, ako aj napadnuté uznesenie okresného súdu a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľ si zároveň uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z ústavnej sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva nasledujúci stav veci:

Sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu (sp. zn. 33 Tk 1/2015) v spojení s uznesením krajského súdu (sp. zn. 4 To 31/2017) uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c), ods. 4 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) s poukazom na § 138 písm. a), i) Trestného zákona, pričom mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 15 rokov v ústave na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia a zároveň mu bol uložený ochranný dohľad na 2 roky. Predmetný rozsudok bol vydaný na základe konania proti ušlému, pretože sťažovateľ sa úspešne vyhýbal všetkým úkonom trestného konania. Sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu podal 2. augusta 2021 okresnému súdu návrh na obnovu konania. Okresný súd napadnutým uznesením aj tento jeho návrh zamietol a po podaní sťažnosti sťažovateľom túto jeho sťažnosť krajský súd zamietol napadnutým uznesením.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ svoj návrh na obnovu konania podložil tvrdením, že jeho matku kontaktoval [REDAKOVANÉ], ktorý bol v sťažovateľovom prípade vylúčený na samostatné konanie a bol tiež odsúdený, a tento mal uviesť, že v sťažovateľovej trestnej veci by chcel v prípade obnovy konania vypovedať pred súdom. Sťažovateľ uviedol, že okresný súd na verejné zasadnutie, na ktorom rozhodoval o povolení obnovy konania, [REDAKOVANÉ] ani nepredvolal. Pritom [REDAKOVANÉ] podľa odsudzujúceho rozsudku sťažovateľa na hlavnom pojednávaní odmietol vypovedať, aby si neprivodil nebezpečenstvo trestného stíhania. Sťažovateľ sa preto domnieva, že ak [REDAKOVANÉ] v pôvodnom konaní odmietol vypovedať a teraz zmenil svoj názor, bolo ho potrebné na verejnom zasadnutí v súvislosti s návrhom na obnovu konania vypočuť a o povolení, resp. nepovolení obnovy konania rozhodnúť až po vyhodnotení jeho výpovede. Tým, že tak okresný súd a následne ani krajský súd nepostupovali, mali napadnutými rozhodnutiami porušiť napadnuté články ústavy (čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2) a dohovoru (čl. 6 ods. 1).

4. Sťažovateľ sa zároveň domnieval, že iba vyslovenie porušenia napadnutých článkov ústavy a dohovoru nie je pre neho dostatočným zadosťučinením, a preto si uplatnil finančné zadosťučinenie vo výške 5 000 eur.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie článkov ústavy (čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2) a dohovoru (čl. 6 ods. 1), ktoré sťažovateľ označil v petite svojej ústavnej sťažnosti v súvislosti s napadnutým uznesením okresného súdu a napadnutým uznesením krajského súdu.

6. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

K napadnutému uzneseniu okresného súdu:

7. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť, a preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07, I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

8. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy vecí nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde (m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

9. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že napadnuté uznesenie okresného súdu bolo predmetom súdneho prieskumu realizovaného krajským súdom na základe sťažovateľom podanej sťažnosti. Konanie o tejto sťažnosti bolo skončené napadnutým uznesením krajského súdu. Pre rozhodnutie ústavného súdu v časti namietaného porušenia označených práv napadnutým uznesením okresného súdu je teda podstatné, že existoval „iný súd“, na ktorý poukazuje čl. 127 ods. 1 ústavy. To vylučuje právomoc ústavného súdu na prieskum ústavnou sťažnosťou prezentovaného porušenia označených práv zaručených ústavou a dohovorom napadnutým uznesením okresného súdu. Na prerokovanie tejto časti ústavnej sťažnosti nemá ústavný súd danú právomoc, preto ju bolo potrebné v tejto časti odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu [§ 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde (výrok rozhodnutia)].

K napadnutému uzneseniu krajského súdu:

10. Ústavný súd najprv k namietanému porušeniu čl. 6 ods. 1 dohovoru uvádza, že z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva možno vyvodiť, že pod ochranu čl. 6 ods. 1 dohovoru vo všeobecnosti nespadá konanie o povolenie návrhu na obnovu konania, pretože rozhodnutia o povolení obnovy konania alebo zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania priamo nesúvisia s oprávnenosťou trestného obvinenia proti adresátom práv podľa tohto ustanovenia dohovoru. Článok 6 ods. 1 dohovoru totiž neobsahuje právo na revíziu súdneho konania [Callaghan c. Spojené kráľovstvo z 9. 5. 1985, Décisions et rapports, č. 60 (IV. ÚS 403/09)]. Článok 6 ods. 1 dohovoru je aplikovateľný až na potenciálne obnovené konanie.

11. Sťažovateľom označený čl. 48 ods. 2 ústavy obsahuje viacero základných práv (na prerokovanie bez zbytočných prietáhov, na konanie v prítomnosti účastníka a na vyjadrenie sa ku všetkým vykonávaným dôkazom), pričom sťažovateľ vo svojej sťažnostnej argumentácii nielenže neoznačil konkrétne základné právo z už uvedených, ktorého porušenie namieta, ale v jeho argumentoch ústavný súd neidentifikoval žiadne námietky spôsobilé spochybníť akékoľvek z týchto základných práv obsiahnutých v čl. 48 ods. 2 ústavy.

12. Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) sa ústavný súd stotožňuje so záverom krajského súdu v napadnutom uznesení, podľa ktorého príslub spolupáchatel'a o tom, že bude vypovedať, pričom nešpecifikoval, k akej skutočnosti či dôkazu, nemôže byť ani podnetom na začatie konania o povolení obnovy konania, nie to ešte podkladom na zrušenie právoplatného rozsudku.

13. Ústavný súd konštatuje, že závery krajského súdu aj napriek stručnému vyjadreniu sú logické a správne a ústavný súd sa s nimi plne stotožňuje. Úlohou obnovy konania ako mimoriadneho opravného prostriedku je iba zistiť, či vyšli najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a s dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine odsúdeného. Nešpecifikovanú potenciálnu výpoveď spolupáchatel'a, ktorý odmietol vypovedať v pôvodnom konaní, nie je možné bez ďalšieho ozrejmenia motivácie a obsahu považovať za takúto skutočnosť, resp. dôkaz súdu skôr neznámy.

14. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

15. Pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi napadnutým uznesením krajského súdu a sťažovateľom označenými právami ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľ'a odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

16. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa, ako ich špecifikoval v petite svojej ústavnej sťažnosti (zrušenie napadnutých rozhodnutí, vrátenie veci na ďalšie konanie a náhrada trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. marca 2022

Ladislav Dudíťš
predseda senátu